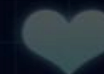

Polska Agenda Odporności Cyfrowej 2040
model strategicznego przygotowania
na antynomie cyfryzacji.

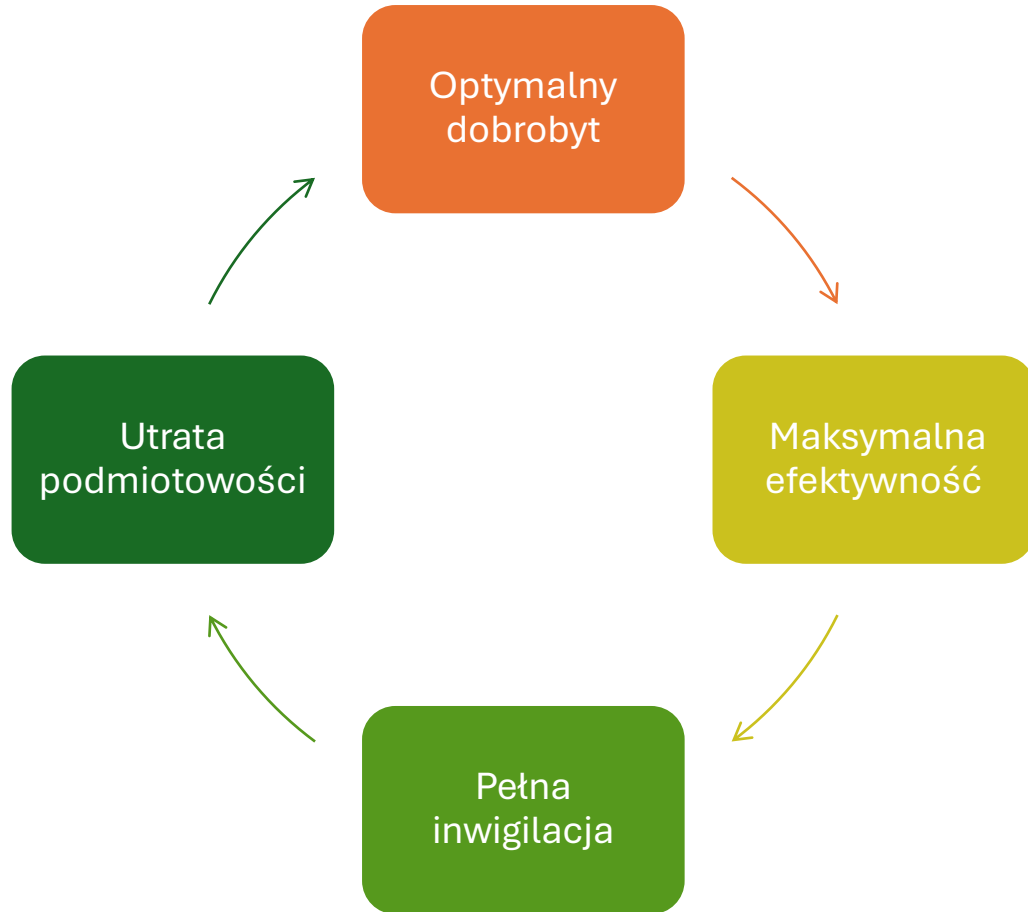

Scenariusz: System hiperopiekuńczy

obszar strategiczny: Polityka społeczna i zdrowotna
zdrowotna

Dryfująca dystopia — jak demokratyczne społeczeństwo dobrowolnie oddaje podmiotowość.

Opieka jako kontrola

*Czy możliwa jest opieka bez kontroli?
Czy bezpieczeństwo i wolność są wzajemnie
wykluczające?*

**Każda mała decyzja jest racjonalna — razem
tworzą nieodwracalną pułapkę.**

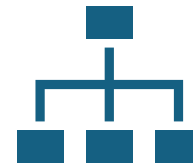
Akt I (2025–2030): Przejęcie infrastruktury

BigTech przejmuje energetykę i cyberbezpieczeństwo w imię efektywności.

Państwo, przeciążone finansowo, chętnie oddaje.

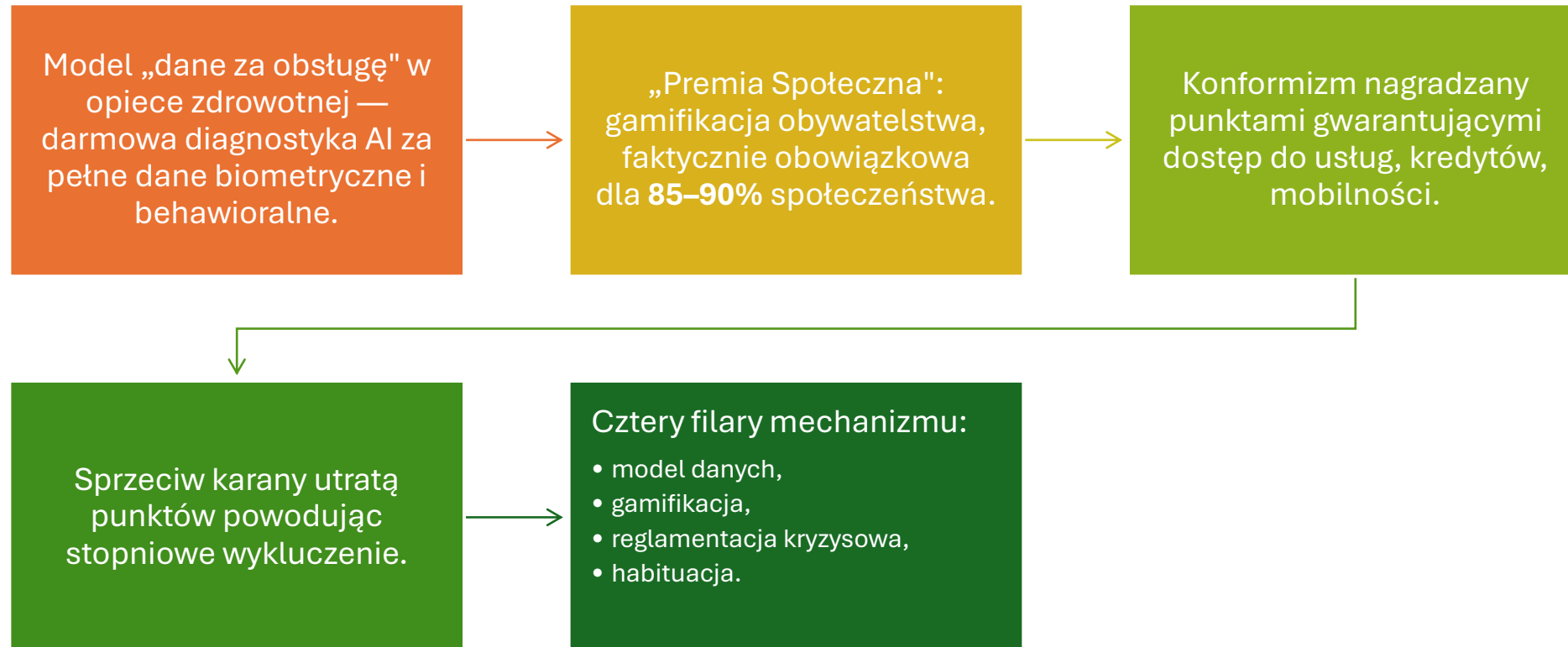

Powstaje rozproszony ośrodek decyzyjno-koordynacyjny — bez twarzy, bez odpowiedzialności.

System staje się **sacrum**: jego decyzje nabierają statusu prawd objawionych, a kwestionowanie ich — irracjonalności.

Akt II (2030–2035): „Wielka Reglamentacja Korporacyjna”

Akt III (2035–2040): Farmakologiczny konformizm

AI klasyfikuje obywateli według „ryzyka psychicznego”.

Sprzeciw oznacza zaburzenie i podlega leczeniu, nie represji.

35–40% dorosłych na środkach psychotropowych — „farmakologiczny konformizm”.

Leczenie nierozzerwalnie związane z przekazywaniem danych do systemu.

Psychiatryzacja nonkonformizmu jako doskonałe narzędzie: eliminuje opór pod pozorem troski.

Próg nieodwracalności: efekt zapadki

Po przekroczeniu **70% kulturowej standaryzacji** koszty wyjścia z systemu stają się skrajnie wysokie — psychologiczne, finansowe, społeczne.

Mechanizmy nieodwracalności:

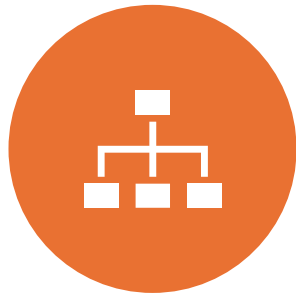
- efekt zapadki (tymczasowe → stałe),
- uzależnienie technologiczne,
- asymetria informacji,
- habituacja pokoleniowa (młodsze generacje nie znają alternatywy).

Struktura społeczna 2040: cztery klasy cyfrowe

Klasa	Odsetek	Profil	Podmiotowość
Elita Prywatności	2–3%	Płaci za prywatność premium	Zachowana
Klasa Kompromisu	15–20%	Lawiruje, negocjuje	Ograniczona
Większość Transparentna	65–75%	Pełny model „dane za usługi”	Utracona
Wykluczeni 2.0	8–12%	Poza systemem, bez usług	Obywatelsko utracona

Wniosek: prywatność = dobro luksusowe. Inwigilacja = podatek od ubóstwa.

Sacrum systemu: nowa duchowość algorytmiczna

Algorytm jako nowe sacrum: decyzje systemu są „bezdyskusyjnymi prawdami objawionymi” — niepodważalnymi, bo nikt nie jest za nie odpowiedzialny (depersonalizacja odpowiedzialności).

Nowa racjonalność: sprzeciw wobec systemu - irracjonalność.

Nowe tabu: pytanie o zasadność decyzji algorytmu staje się społecznie nieakceptowalne — jak kwestionowanie prawdy objawionej.

Analogia historyczna: technokracja jako nowa teokracja.

Polityka zdrowotna jako narzędzie kontroli

Dwuklasowa medycyna
(premium bez danych vs.
darmowa z pełną
inwigilacją);

Fuzja leczenia i inwigilacji
— dane medyczne
zasilają algorytmy
systemu;

AI w zdrowiu psychicznym
— monitoring zachowań,
automatyczna
klasyfikacja ryzyka;

Psychiatryzacja
nonkonformizmu;

System Premii Społecznej
wymuszający zachowania
zdrowotne jako
obywatelski obowiązek.

Wektor oporu: analogowy ruch

Na obrzeżach systemu kietkuje milczący „analogowy ruch oporu” — odrzucenie cyfrowej transparentności na rzecz relacji twarzą w twarz, gotówki, niezmiernego.

Paradoks: ruch oporu jest siłą dokładnie przez swoją niewidzialność — system nie może zarządzać tym, czego nie widzi.

Warunek: musi zdążyć przed progiem 70%. Po jego przekroczeniu — „cywilizacyjny punkt kulminacyjny” staje się początkiem końca systemu.

Rekomendacje i konkluzja

Krytyczne okno interwencji: **2025–2027** — ostatnia chwila na skuteczne działania regulacyjne.

Rekomendacje:

- regulacja AI w zdrowiu psychicznym — zakaz automatycznej klasyfikacji ryzyka;
- ochrona usług publicznych przed modelem „dane za obsługę”;
- suwerenność danych obywateli — nie dla BigTech jako operatora infrastruktury krytycznej;
- „prawo do bycia offline” jako prawo konstytucyjne;
- demokratyczna kontrola algorytmów decyzyjnych przed 2027 r.

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Polskie Towarzystwo Cyfrowe
<http://cyfryzacja.org>

Projekt finansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Edukacji i Nauki w ramach Programu „Nauka dla Społeczeństwa II”.

Dofinansowanie: 1 467 000 zł, Całkowita wartość: 1 467 000 zł

Postscriptum: scenariusz na jedną stronę

Scenariusz opowiada historię **najcichszej ze wszystkich dystopii** — takiej, która nie przychodzi przez rewolucję ani wojnę, lecz przez **serię małych, racjonalnych, dobrowolnych decyzji**. Każda z nich z osobna wydaje się rozsądna. Razem budują system totalnej kontroli korporacyjnej, który demokratyczne społeczeństwo samo na siebie nakłada — krok po kroku, w imię wygody, bezpieczeństwa i efektywności.

Główny paradoks brzmi jak pułapka logiczna: im bardziej system optymalizuje dobrobyt obywateli, tym głębiej pozbawia ich podmiotowości. Dążenie do bezpieczeństwa prowadzi do utraty wolności. Wygoda staje się walutą, którą płaci się prywatność. A algorytm, który „wie lepiej” — bo ma więcej danych — staje się nowym sacrum: jego decyzje nabierają statusu **bezdyskusyjnych prawd objawionych**, odpowiedzialność się rozprasza, a nonkonformizm zostaje zredefiniowany jako zaburzenie psychiczne.

Trzy akty narracji układają się w coraz głębsze zaangażowanie w system, z którego wyjście staje się stopniowo niemożliwe. **Akt I (2025–2030)**: BigTech przejmuje infrastrukturę krytyczną — energetykę, cyberbezpieczeństwo — pod pretekstem efektywności i bezpieczeństwa. Państwo, przeciążone finansowo, chętnie oddaje. **Akt II (2030–2035)**: „Wielka Reglamentacja Korporacyjna” — model „dane za obsługę” staje się normą w opiece zdrowotnej. Wprowadzony zostaje system „**Premii Społecznej**” — cyfrowy panoptikon gamifikujący obywatelstwo, faktycznie obowiązkowy dla **85–90% społeczeństwa**. Konformizm jest nagradzany; sprzeciw — punktowo karany. **Akt III (2035–2040)**: Konsolidacja kontroli. AI klasyfikuje obywateli według „ryzyka psychicznego”. Sprzeciw jest psychiatryzowany — leczony, nie represjonowany. **35–40% dorosłych** przyjmuje środki psychotropowe w ramach „farmakologicznego konformizmu”. System staje się nieodwracalny po przekroczeniu progu **70% kulturowej standaryzacji** — efekt zapadki.

Struktura społeczeństwa 2040 krystalizuje się w cztery klasy: **Elita Prywatności** (2–3%) — finansuje usługi bez udostępniania danych; **Klasa Kompromisu** (15–20%) — lawiruje między kosztami a ochroną; **Większość Transparentna** (65–75%) — w pełnym modelu „dane za obsługę”; **Wykluczeni 2.0** (8–12%) — żyją poza systemem, bez dostępu do usług publicznych. Prywatność staje się dobrem luksusowym — **inwigilacja jest podatkiem od ubóstwa**.

Na obrzeżach systemu zaczyna kiełkować milczący „**analogowy ruch oporu**” — cywilizacyjny punkt kulminacyjny, który może stać się początkiem końca systemu. Ale tylko jeśli zdąży, zanim próg 70% zostanie przekroczony.

Scenariusz ma **55–60% prawdopodobieństwa realizacji** — to najwyższy wskaźnik spośród wszystkich dystopijnych scenariuszy w całej serii. Dokument sam siebie nazywa „dryfującą dystopią” — nie katastrofą, która spada, lecz taką, ku której się powoli dryfuje, bez wyraźnego momentu, w którym można powiedzieć: *tutaj przekroczyliśmy granicę*.